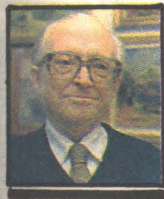

EL DAVANTAL DE PERE CALDERS

Em sembla que ens ha passat injustament despercebuda una notícia que trobo molt interessant: la Societat General d'Aigües de Barcelona ha fet la prova d'un sistema robotitzat que permet la renovació o reparació de canonades subterànies sense obrir rases. El dia de l'experiment inicial va ésser canviat un conducte de 400 metres al passeig de la Bonanova, a través d'un forat de 10 metres.

No s'ha sentit a parlar més de l'invent, i això m'estranya, perquè si va tenir èxit pot modificar la imatge de Barcelona, millorant-la sensiblement. Fins on abasta el meu record, els carrers de la nostra ciutat, amb les voreres esventrades i les intimitats de sota terra a la serena, han constituït un espectacle permanent.

Treure i tornar a posar rajols, sense parar, i gairebé sempre amb presses, han convertit les voreres en unes pistes bonyegudes, malforjades i plenes de desnivells. Quan plou, s'hi formen bassals que són un martiri per als vianants, que es poden protegir poc o molt amb paraigües de l'aigua que cau del cel, però es veuen obligats a xipollejar amb la que s'acumula a terra.

De tan familiar, és un sofriment acceptat amb resignació pels ciutadans, com si es tractés d'una fatalitat. D'una mane-

Tocar de peus a terra

ra constant, veiem brigades d'una companyia determinada que obren forats i excaven, després d'esmicolar les rajoles. Sovint, obrers pertanyents als serveis d'una altra companyia, esperen pacientment que els seus col·legues acabin la feina i tornin a tapar les fosses amb rajoles noves.

Quan els predecessors han enllestit la tasca, els arribats de nou emprenen la seva missió i tornen a foradar, a base, naturalment, de fer miques les rajoles tot just acabades d'estrenar. Cal dir que cada equip, dotat de les eines pròpies del seu ofici, és proveït puntualment dels munts de rajoles que els caldran per tornar a tapar els esvorancs.

Com que això fa molts anys que dura, les voreres de Barcelona fan pena. El pas del temps deu haver introduït noves tècniques en la fabricació de rajoles i els models no s'han mantingut sempre iguals: alguns carrers són un veritable collage d'estils diferents, sense gaire preocupació per l'harmonia del conjunt. Com que l'art ha evolucionat molt, és possible que algú consideri que s'han aconseguit veritables troballes plàstiques, però la inco-

moditat persisteix i no compensen les possibles descobertes artístiques.

Per tot això que he dit, la notícia de la mànega robotitzada em va interessar de veres. En voldria saber més coses. ¿Va recibir del tot l'assaig realitzat al passeig de la Bonanova? En cas afirmatiu ¿és un sistema aplicable a les conduccions d'aigua, de gas i d'electricitat? No és pas una qüestió banal, perquè si hagués anat bé i s'apliqués d'una manera generalitzada, estic segur que la imatge de la ciutat hi guanyaria.

Però suposant que la prova hagi estat satisfactòria, també ens pot passar allò que sol ocórrer: no hi ha cap alegria completa. Perquè si el procediment es consolida, es correrà el risc d'augmentar l'atur. La indústria de la rajoleria urbana se'n ressentiria greument, una colla de treballadors es quedarien sense feina. I un producte que ha tingut sortida segura, sense necessitat de forçar la imaginació ni haver de lluitar amb competències agressives, entraria en una decadència irreversible.

Qui sap si, des d'ara mateix, hauríem de començar a pensar en una reconversió digna.

Pere Calders